

5**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI**

z dnia 14 grudnia 1968 r.

w sprawie obliczenia podstawy wymiaru kolejowej emerytury lub renty.

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10) zarządza się, co następuje:

§ 1. Podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty, zwaną dalej „podstawą wymiaru”, stanowi przeciętny miesięczny zarobek w gotówce i w naturze uzyskany w zatrudnieniu na kolei lub w zatrudnieniu równorzędnym z zatrudnieniem na kolei w okresie:

- 1) ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia albo
- 2) kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 12 lat zatrudnienia.

§ 2. Za zarobek, jaki przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru, uważa się wypłaty bez potrąceń dokonane na rzecz pracownika w gotówce i w naturze, określone w §§ 3 i 4, ze źródeł wymienionych w uchwale nr 8 Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 1965 r. w sprawie składników funduszu płac i pozostałych wynagrodzeń z tytułu pracy w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1965 r. Nr 2, poz. 5 i z 1967 r. Nr 57, poz. 277), zwanej dalej „uchwałą”.

§ 3. Za zarobek w gotówce uważa się:

- 1) wypłaty zaliczone w myśl uchwały do osobowego funduszu płac, z wyjątkiem:
 - a) dopłat za rozłąkę,
 - b) ekwiwalentów wypłacanych rencistom nauczycielom z powodu zawieszenia prawa do renty w czasie zatrudnienia,
 - c) odpraw przewidzianych w obowiązujących przepisach z tytułu zwolnienia z pracy lub przeniesienia do innej pracy,
 - d) dodatku godzinowego, wypłacanego pracownikom drużyn lokomotywowych i konduktorskich oraz
- 2) wypłaty spoza osobowego funduszu płac określone w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Za zarobek w naturze uważa się deputat, umundurowanie lub inne świadczenia w naturze, wydane pracownikowi zgodnie z obowiązującymi przepisami całkowicie lub częściowo nieodpłatnie, albo ich ekwiwalent pieniężny i zaliczone w myśl uchwały do osobowego funduszu płac.

2. Wartość deputatu, umundurowania lub innych świadczeń w naturze (ust. 1) przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru w wysokości określonej w odpowiednich przepisach, a w razie ich braku — według norm budżetowych:

- 1) w pełnej wysokości, jeżeli pracownik pobrał je całkowicie nieodpłatnie, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 3,
- 2) w wysokości odpowiadającej części nieodpłatnej, jeżeli pracownik pobrał je częściowo nieodpłatnie.

3. Do obliczenia podstawy wymiaru nie przyjmuje się wartości tej części deputatu opałowego, do której rencista zachowuje nadal prawo po uzyskaniu emerytury lub renty.

4. Wartość deputatu, umundurowania lub innego świadczenia w naturze, która nie została określona odpowiednimi przepisami lub normami budżetowymi, ustala się według cen detalicznych.

§ 5. Do obliczenia podstawy wymiaru nie przyjmuje się:

- 1) wartości świadczeń w naturze wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy lub ekwiwalentów tych świadczeń, jak odzieży ochronnej, posiłków lub środków odżywczych, środków piorących, ekwiwalentu za pranie odzieży ochronnej itp.,
- 2) korzyści materialnych zapewnionych pracownikom w przepisach ubożeniowych lub w innych przepisach albo w układzie zbiorowym pracy lub w umowie indywidualnej, a polegających w szczególności na uprawnieniu do korzystania z bezpłatnych lub częściowo odpłatnych przejazdów środkami lokomocji itp.

§ 6. 1. Przy równoczesnym zatrudnieniu pracownika w więcej niż jednym zakładzie pracy, w których zatrudnienie jest zatrudnieniem na kolei lub równorzędnym z zatrudnieniem

na kolei, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się łączny zarobek przysługujący z tytułu wszystkich tych równoczesnych zatrudnień.

2. Zarobki pobierane w odstępach czasu dłuższych niż jeden miesiąc oblicza się w stosunku miesięcznym i dolicza się do zarobków z tych miesięcy zatrudnienia, za które zarobki te przysługują; dodatkowe wynagrodzenie wypłacane za pracę wykonaną przy sporządzaniu sprawozdania rachunkowego za okres poprzedni (premia bilansowa) i za ujawnione przejazdy bezbiletowe kolejami dolicza się do zarobku za miesiąc, w którym zostały wypłacone.

§ 7. W razie inwalidztwa lub śmierci w czasie zatrudnienia wykonywanego na podstawie umowy o naukę zawodu, o przyuczenie do określonej pracy lub o odbycie wstępnego stażu pracy do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek, jaki otrzymują w tym zakładzie pracy pracownicy bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczenia do pracy i po odbyciu wstępnego stażu pracy, jeżeli po odbyciu nauki wymagany jest taki staż pracy.

§ 8. 1. Najniższą podstawę wymiaru stanowi:

- 1) wynagrodzenie ustalone w gospodarce uspołecznionej dla najniżej zarabiających w okresie, z którego zarobki przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru, przy czym w razie wykonywania równocześnie dwóch lub więcej zatrudnień bierze się pod uwagę łączny zarobek,
- 2) odpowiednia część wynagrodzenia wymienionego w pkt 1, jeżeli zatrudnienie wykonywane było w niepełnym wymiarze czasu pracy.

2. Najniższą podstawę wymiaru określoną w ust. 1 przyjmuje się, gdy przeciętny miesięczny zarobek w gotówce i w naturze jest niższy od kwot, o których mowa w ust. 1.

3. Jeżeli najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne została określona w odrębnych przepisach, najniższą podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty stanowią kwoty określone w tych przepisach.

§ 9. 1. Za miesiąc zatrudnienia objęty okresem ostatnich 12 miesięcy lub kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia, z których zarobki przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru, uważa się, z zastrzeżeniem ust. 2, miesiąc kalendarzowy, w którym pracownik pozostawał w stosunku pracy i osiągnął z tego tytułu zarobek.

2. Nie uważa się za miesiąc zatrudnienia miesiąca kalendarzowego, w którym pracownik pozostawał w stosunku pracy, lecz przez okres dłuższy niż 5 dni:

- 1) pobierał zasiłki z ubezpieczenia społecznego na wypadek choroby i macierzyństwa,
- 2) nie wykonywał zatrudnienia wskutek podjęcia lub zaprzestania pracy w ciągu miesiąca,
- 3) odbywał zasadniczą służbę wojskową lub ćwiczenia wojskowe i nie pobierał całkowitego wynagrodzenia.

3. Zarobki z miesięcy, o których mowa w ust. 2, przyjmuje się jednak do obliczenia podstawy wymiaru, jeżeli jest to korzystne dla zainteresowanego.

§ 10. 1. Okres ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia liczy się wstecz od miesiąca, w którym ustąpiło ostatnie zatrudnienie, a jeżeli zatrudnienie trwa nadal, od miesiąca:

- 1) w którym zgłoszono wniosek o kolejową emeryturę lub rentę, albo
- 2) późniejszego, wskazanego przez osobę zainteresowaną, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje prawo do pobierania kolejowej emerytury lub renty.

2. Jeżeli kolejowej jednostce organizacyjnej przynależnej emeryturę lub rentę jest znana data, od której ma nastąpić ustanie zatrudnienia, jednostka ta może, jeżeli jest to korzystniejsze dla zainteresowanego, przyjąć za podstawę wymiaru przeciętny miesięczny zarobek z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, licząc wstecz od miesiąca, od którego

przysługuje prawo do pobierania kolejowej emerytury lub renty, również bez wskazania tego miesiąca przez osobę zainteresowaną (ust. 1 pkt 2).

3. Okres kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia obejmuje kolejno następujące 24 miesiące zatrudnienia, o których mowa w § 9 ust. 1 i 3, w dowolnie wybranym przez zainteresowanego okresie z ostatnich 12 lat zatrudnienia.

4. Ustalenie podstawy wymiaru z kolejnych 24 miesięcy zatrudnienia może nastąpić tylko wtedy, gdy istnieją dowody stwierdzające wysokość zarobków za wszystkie te miesiące (§ 13).

§ 11. 1. Jeżeli pracownik był zatrudniony przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, lecz z przyczyn obiektywnych potwierdzonych przez zakład pracy lub jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy nie mogą być przedłożone dowody o wysokości zarobków za wszystkie ostatnie 12 miesięcy zatrudnienia, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się zarobki z tych miesięcy, na które istnieją dowody określone w § 13.

2. Dla pracownika zatrudnionego przez okres krótszy niż 12 miesięcy, ale co najmniej przez 1 miesiąc, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się zarobki z faktycznej liczby miesięcy zatrudnienia.

3. Dla pracownika, który był zatrudniony przez okres krótszy niż miesiąc kalendarzowy, do obliczenia podstawy wymiaru przyjmuje się:

- 1) zarobek, jaki pracownik osiągnąłby z tytułu stosunku pracy, gdyby pracował przez pełny miesiąc, albo
- 2) zarobek, jaki otrzymywali inni pracownicy tego zakładu pracy, zatrudnieni w tym samym lub podobnym charakterze i o podobnych kwalifikacjach, w tym miesiącu zatrudnienia, w którym pracownik przerwał pracę, jeżeli nie można ustalić zarobku w myśl przepisu pkt 1.

§ 12. Do obliczenia podstawy wymiaru renty rodzinnej przyjmuje się w razie śmierci:

- 1) pracownika, który nie miał ustalonego prawa do kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej — przeciętny miesięczny zarobek zmarłego, obliczony odpowiednio według przepisów §§ 1—11;
- 2) rencisty, który nie był zatrudniony po przyznaniu kolejowej emerytury lub renty — podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej zmarłego;
- 3) rencisty zatrudnionego po przyznaniu kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej — albo podstawę wymiaru

kolejowej emerytury lub renty inwalidzkiej, albo przeciętny zarobek rencisty (pkt 1), jeżeli jest to korzystniejsze dla zainteresowanego.

§ 13. 1. Wysokość zarobków ustala się na podstawie zaświadczenia zakładu pracy, wystawionego według ustalonego wzoru.

2. W zaświadczeniu wykazuje się oddzielnie za każdy miesiąc zatrudnienia wysokość zarobku bez potrącenia i po potrąceniu podatku od wynagrodzeń i składki na cele emerytalne.

3. Wysokość zarobków podawana w zaświadczeniu powinna opierać się na dokumentach płacowych znajdujących się w zakładzie pracy, jak karty wynagrodzeń lub listy płac; zgodność wysokości zarobków ze stanem faktycznym potwierdza pracownik zakładu pracy upoważniony do podpisywania dokumentów kasowych.

4. W razie niemożności przedłożenia zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, wskutek likwidacji zakładu pracy albo zniszczenia lub zagubienia dokumentów płacowych, co powinno być potwierdzone przez jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy, w którym pracownik był zatrudniony, ustalenie podstawy wymiaru następuje na podstawie wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej o wysokości zarobków za ostatni rok zatrudnienia, a w razie ich braku — na podstawie innych pisemnych dowodów. Jeżeli brak jest takich dowodów, podstawę wymiaru ustala się według danych stwierdzonych przez jednostkę nadrzędną nad zakładem pracy, wynikających z przepisów płacowych przy uwzględnieniu kwalifikacji pracownika oraz zajmowanego stanowiska lub rodzaju wykonywanych prac.

5. Wysokości zarobków nie ustala się na podstawie zeznań lub oświadczeń świadków.

§ 14. Podstawę wymiaru kolejowej emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia za granicą regulują przepisy wydane na podstawie art. 17 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6).

§ 15. Traci moc rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 6 maja 1964 r. w sprawie obliczania podstawy wymiaru kolejowej renty dla pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 18, poz. 108).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1969 r.

Minister Komunikacji: *P. Lewiński*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 14 grudnia 1968 r. (poz. 5).

WYKAZ WYNAGRODZEŃ SPOZA OSOBOWEGO FUNDUSZU PŁAC

A. Z bezosobowego funduszu płac:

- 1) wynagrodzenie za zbiórkę i dostawę makulatury wypłacane na podstawie uchwały nr 114 Rady Ministrów z dnia 30 marca 1962 r. w sprawie gospodarki makulaturą oraz zwiększenia wykorzystania tego surowca przez przemysł papierniczy (Monitor Polski Nr 33, poz. 154);
- 2) wynagrodzenie za zbiórkę i dostawę surowców wtórnych, wypłacane według przepisów wydanych na podstawie uchwały nr 62 Rady Ministrów z dnia 24 marca 1965 r. w sprawie zasad gospodarowania surowcami wtórnymi (Monitor Polski Nr 19, poz. 81);

- 3) dodatkowe wynagrodzenie za odprzedaż dostawcom towarów opakowań używanych, nadających się do ponownego użytku, wypłacane na podstawie uchwały nr 180 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 13 lipca 1965 r. w sprawie dodatkowego wynagrodzenia za odprzedaż opakowań używanych, w kalkulowanych w cenę towaru, nadających się do ponownego użytku, oddanych na podstawie umów dostawcom towarów lub wskazanym przez nich jednostkom;
- 4) wynagrodzenie za dodatkową pracę w Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych, wypłacane na podstawie przepisów, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy

z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10);

- 5) dodatkowe wynagrodzenie wypłacane lekarzom na podstawie przepisów przewidzianych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1958 r. o zwalczaniu nadużyć w zakresie wykorzystywania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy (Dz. U. z 1968 r. Nr 7, poz. 43) za pracę wykonywaną w kolejowych zakładach przemysłowej służby zdrowia.

B. Z innych wynagrodzeń:

- 1) przejściowy dodatek mieszkaniowy pobierany na podstawie uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku mieszkaniowego (Monitor Polski Nr 43, poz. 239); dodatek ten przyjmuje się do podstawy wymiaru według następujących zasad:

- a) podstawę wymiaru zwiększa się o kwotę przejściowego dodatku mieszkaniowego wypłaconego w ostatnim miesiącu zatrudnienia przed zgłoszeniem wniosku o kolejową emeryturę lub rentę,
b) jeżeli po zgłoszeniu wniosku, o którym mowa pod lit. a), pracownik jest nadal zatrudniony i pobiera przejściowy dodatek mieszkaniowy, podstawę wymiaru zwiększa się na jego wniosek dopiero po zaprzestaniu zatrudnienia o kwotę dodatku wypłaconego w ostatnim miesiącu zatrudnienia,
c) podstawa wymiaru ulega zwiększeniu zgodnie z lit. a) lub b) tylko w przypadku, gdy z rencistą nie zamieszkuje osoby pracujące, które uprawnione były

do pobierania przejściowego dodatku mieszkaniowego w dniu 1 października 1965 r.,

- d) jeżeli opuści mieszkanie osoba pobierająca przejściowy dodatek mieszkaniowy, która zamieszkiwała z rencistą pobierającym emeryturę lub rentę przyznaną na podstawie wniosku zgłoszonego po dniu 31 grudnia 1967 r., to pobierany przez nią ostatnio dodatek mieszkaniowy wlicza się do podstawy wymiaru, gdy w mieszkaniu nie pozostały inne osoby pracujące, które uprawnione były do pobierania dodatku w dniu 1 października 1965 r.;

- 2) nagrody pieniężne z wyjątkiem nagród:

- a) jubileuszowych,
b) państwowych,
c) konkursowych,
d) okolicznościowych,
e) za racjonalizację i wynalazczość,
f) za współzawodnictwo pracy,
g) z funduszu postępu techniczno-ekonomicznego,
h) z funduszu aktywizacji eksportu,
i) za efektywność eksportu,
j) za terminowe wykonanie inwestycji priorytetowych lub za oddawanie określonych obiektów do użytku,
k) wszelkich nagród z funduszy tworzonych na z góry określony czas z przeznaczeniem do wypłaty za wykonanie konkretnych zadań,
l) wypłaconych pracownikom administracji centralnej i terenowej z trzyprocentowego lub czteroprocentowego funduszu nagród, przewidzianego w przepisach o uposażeniu tych pracowników.